

- акцентування зусиль на масуванні результатів, а не на масуванні сил за рахунок об'єднання в єдину інформаційну мережу географічно рознесених систем;
- комплексне використання та підвищення ефективності застосування систем розвідувально-інформаційного забезпечення оперативного-тактичного та стратегічного ланок управління.

Значний прогрес в області інформаційних технологій на сьогоднішній день дозволяє технічно реалізувати можливості по створенню систем управління, автоматизованого прийняття рішення, управління просторовими даними. При цьому такі системи будуть відповідати вимогам по забезпеченню взаємної узгодженості як між собою так і з системами збору і обробки розвідувальних даних, датчиками (сенсорами) систем озброєння і визначення місцезнаходження будь яких об'єктів на місцевості, створення єдиного інформаційно-комунікаційного простору в якому усі елементи бойового порядку, включаючи окремого військовослужбовця, матимуть можливість здійснювати обмін інформаційним потоком в реальному масштабі часу.

Вивчення та використання досвіду країн – членів НАТО щодо створення єдиної інформаційної мережі на полі бою на сьогоднішній день є дуже актуальним питанням. Його провадження у Збройних Силах України дозволить суттєво покращити оперативність управління військами (силами) та організацію взаємодії, збільшити темпи ведення операції, бою (дій), забезпечити максимальне ураження противника та підвищити живучість своїх сил та засобів. Крім того це надасть можливість військовим частинам та підрозділам Збройних Сил України виконувати бойові завдання спільно з військовим частинам та підрозділам Збройних сил країн – членів НАТО.

***

ОСОБЛИВОСТІ ТОПОГЕОДЕЗИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗОНІ АТО

Бєляков В., Білобран Є., Полоз О.
НЦСВ НАСВ, м. Львів

В умовах проведення Антитерористичної операції на сході нашої країни особливого значення набуває вирішення питань топогеодезичного та навігаційного забезпечення ведення бойових дій.

Заходи з топогеодезичного та навігаційного забезпечення виконуються силами та засобами артилерійських частин (підрозділів). Найбільш складні і специфічні заходи топогеодезичного та навігаційного забезпечення, які вимагають спеціальної підготовки особового складу та застосування високоточної топогеодезичної техніки, виконуються військовими підрозділами воєнно-топографічної служби.

Топогеодезична прив'язка елементів бойових порядків, як правило, здійснюється силами та засобами артилерійських підрозділів.

На основі з'ясування завдань і оцінювання обстановки у топогеодезичному відношенні артилерійський штаб визначає: основні заходи з топогеодезичного забезпечення бойових дій артилерії, на виконанні яких повинні зосереджуватися

основні зусилля; терміни, способи і черговість їх виконання, сили і засоби що залучаються; райони розташування топогеодезичних підрозділів і порядок підготовки їх до виконання завдань; основи організації взаємодії, управління й забезпечення дій топогеодезичних підрозділів.

При з'ясуванні завдань з топогеодезичного та навігаційного забезпечення вивчаються: склад, райони розгортання артилерії; порядок забезпечення топографічним картами (аерофотознімками), спеціальними картами, каталогами (списками) координат геодезичних пунктів, порядок використання навігаційних систем; завдання підрозділів воєнної топографічної служби, які виконують роботи в інтересах артилерії, терміни одержання результатів їх роботи і порядок взаємодії з ними; додані топогеодезичні підрозділи та їх завдання; порядок і терміни виконання та здійснення контролю топогеодезичної прив'язки.

Оцінюючи обстановку у топогеодезичному відношенні, необхідно вивчити і оцінити місцевість, визначити її вплив на способи визначення координат, висот і дирекційних кутів орієнтирних напрямків; оцінити топогеодезичну забезпеченість районів розгортання артилерії (забезпеченість топографічними і спеціальними картами, аерофотознімками, наявність і щільність геодезичної мережі); оцінити магнітометричний стан місцевості (райони магнітних аномалій, градієнт магнітного шхилення); оцінити можливості штатних і доданих топогеодезичних підрозділів.

Планування топогеодезичного забезпечення здійснюється на всю глибину бойового завдання і включає: визначення послідовності, термінів і порядку виконання завдань топогеодезичного забезпечення; розрахунок сил, засобів і часу на виконання топогеодезичних робіт; розподіл завдань і робіт між топогеодезичними підрозділами з доведенням черговості і термінів їх виконання; встановлення термінів закінчення топогеодезичних робіт (створення АТГМ, топогеодезична прив'язка, її контроль) і в цілому встановлення порядку взаємодії топогеодезичних підрозділів між собою, з вогневими і розвідувальними підрозділами, а також із підрозділами воєнної топографічної служби; встановлення єдиної нумерації пунктів АТГМ; визначення даних з підготовки таблиць дирекційних кутів світила; визначення місця, обсягу і термінів проведення вивірення топогеодезичних приладів та навігаційної апаратури; визначення заходів з контролю топогеодезичної прив'язки; встановлення порядку і термінів подання результатів топогеодезичних робіт.

Таким чином, враховуючи низьку щільність геодезичних мереж, виникає завдання їх розгалуження топогеодезичними підрозділами та доведення геодезичної інформації до артилерійських підрозділів, підрозділів артилерійської розвідки, підрозділів метеорологічного забезпечення. При цьому, набуває необхідності визначення дирекційних кутів орієнтирних напрямків астрономічним, гіроскопічним та геодезичним способом без використання магнітної стрілки бусолі.

***